

Кощунство или крик души?

Молодая еврейская женщина, замужем за греческим командиром, штурмующим храм, пинает жертвенник и кричит «волк, волк...» Может ли кто-нибудь дать этой истории положительную трактовку?

Еврейское озарение

Знакомство с учением Ребе

ЦАВ

Ваикра

לעילוי נשמת אמנו וזקנתנו
האשה החשובה מצויינת במדותיה

בעלת מסירות נפש

מרת דבורה ע"ה גרינברג

בת הרה"ח ר' אהרון מענדל

נפטרה אור ליום ג' - כ"א מנחם אב תשפ"ג

В память о нашей маме и бабушке

Дворе Гринберг

Дочери раввина Аарона Мендела Хазана

*Она жертвовала собой ради еврейства
Покинула этот мир 21 менахем ава 5783*

For sponsorship opportunities, email info@jewishinsights.org

Published and Copyright 2024 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5784 - 2024

Founded in 2008 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB"М
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

А. ЖЕРТВЕННИК

ПЕРВОИСТОЧНИК 1 Ваикра, 6:1-6

И сказал Г-сподь Моше, говоря: заповедуй Аарону и сынам его следующее: вот закон всежжения: оно, всежжение, на костре, на жертвеннике всю ночь до утра, и огонь жертвенника пусть горит на нем.

И пусть оденется священник в льняную одежду свою, и льняное нижнее платье наденет на тело свое, и снимет пепел от всежжения, которое сжег огонь на жертвеннике, и положит его подле жертвенника. И пусть снимет с себя одежды свои и наденет одежды другие, и вынесет пепел вне стана на чистое место.

А огонь на жертвеннике пусть горит, не угасая; и пусть поджигает на нем (на огне) священник дрова каждое утро и раскладывает на нем всежжение; и воскурит он на нем жиры мирных жертв (за благополучие). Огонь постоянный пусть горит на жертвеннике, не угасая.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
צוּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר
זֹאת תֹּרַת הָעֹלָה הוּא הָעֹלָה
עַל מוֹקֵדָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כֹּל־
הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ
תֹּקֵד בּוֹ:

וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ בַד וּמְכַנְסֵי־בַד
יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת־
הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־
הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֶצְלֵ
הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ
בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־
הַדָּשָׁן אֶל־מַחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־
מְקוֹם טְהוֹר:

וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תֹּקֵד־בוֹ לֹא
תִכָּבֶה וּבָעַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֲצִים
בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעֶרֶב עָלֶיהָ הָעֹלָה
וְהַקְטִיר עָלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים:
אֵשׁ תָּמִיד תֹּקֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא
תִכָּבֶה:

Б. ИСТОРИЯ О МОЛОДОЙ ЖЕНЩИНЕ

Вся семья несет ответственность за последствия

ПЕРВОИСТОЧНИК 2 Вавилонский талмуд, трактат Сукка, 56б

Мудрецы учили: «Случай с Мирьям, дочерью Билги, которая отреклась от своей веры и пошла замуж за военачальника одного из греческих царей. Когда греки вошли в Святилище, Мирьям ударила сандалией по жертвеннику, говоря: “Волк, волк, как долго ты будешь продолжать пожирать имущество еврейского народа и при этом не постоишь за них в час беды?” Когда мудрецы услышали об этом, они заклепали кольцо (семьи Бильга) и замуrowали нишу*.

И мы спрашиваем: разве из-за дочери наказывают целую стражу? Абайе сказал: «Да, а причина в распространенной среди людей поговорке: “Разговоры ребенка на рынке – от отца его или матери”».

И мы спрашиваем: почему наказывают всю стражу из-за ее матери и отца? Абайе сказал: «В стихе говорится: “Горе грешнику и горе ближнему его”».

Трактат завершается положительным: «“Хорошо праведнику и хорошо ближнему его”, как сказано в стихе: “Хвалите праведника, который благ, ибо плоды деяний своих они вкушают.”». Даже соседи праведника получают пользу от его присутствия.

תנו רבנן: מעשה במרים בת בילגה שהמירה דתה, והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי יונים. כשנכנסו יונים להיכל, היתה מבעטת בסנדלה על גבי המזבח, ואמרה: לוקוס לוקוס! עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל ואי אתה עומד עליהם בשעת הדחק?! וכששמעו חכמים בדבר, קבעו את טבעתה וסתמו את חלונה.

ושואלים: משום בתו קונסים אנו אותו? אמר אביי: כן, והטעם הוא, כפי שאומרים בני אדם: “שיחתו של תינוק בשוק – או משל אביו או משל אמו” (מרים בת בילגה לא היתה מדברת כה אלו לא שמעה כגון זה בבית הוריה).

ושואלים: ומשום אביה ואמה של מרים זו קונסים אנו את כל המשמרת? אמר אביי: כן אמרו “אוי לרשע אוי לשכנו”.

ומסימים את המסכת בדבר טוב: טוב לצדיק וטוב לשכנו, שנאמר: “אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו”, שאף שכני הצדיק אומרים כי טוב שהם נהנים מקרבתו.

*У каждой семьи священников были специальные ниши для одежды и кольца, в которых закрепляли голову жертвенного животного. Кольцо семьи Бильга было заклепано, к их позору им приходилось просить у других страж пользоваться их нишей и кольцом.

Раши

רשיי

Мирьям, дочь Билги: из стражи семьи Бильга в Храме.

מְרִיָּם בַּת בִּילְגָא - מִמְשָׁמֵר בִּלְגָה הִיְתָה וְכֵן שָׁמָּה.

Когда греки вошли в Святилище: во дни Матитьяу сына Йоханана (после того, как Хасмонеи освободили Храм).

כְּשֶׁנָּכְנְסוּ יוֹנִים לְהִיכָל - בִּימֵי מַתִּיתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן.

Лукус: это волк на греческом языке

לוקוס - הוא זאב בלשון יוֹנֵי.

Когда мудрецы услышали: когда дом Хасмонеев одержали верх.

וּכְשֶׁשָׁמְעוּ חֲכָמִים בְּדָבָר - לְאַחַר שֶׁגִבְרָה יַד בֵּית חֲשִׁמוֹנָאִי.

Замуровали нишу: ее стражи.

סָתְמוּ חֲלוֹנָה - שֶׁל מְשָׁמְרָהּ.

Ребе

Зачем указывать ее имя?

ולכאורה אינו מובן:

Мудрецы утверждают, что «Тора не говорит отрицательно даже о нечистом животном», тем более о человеке, и в частности о дочери священника (коэна).

אמרו רז"ל שאפילו "בגנות בהמה טמאה לא דבר הכתוב", ובודאי שצריך להזהר שלא לדבר בגנותו של מין המדבר, ועאכו"כ בגנותן של ישראל, ובפרט - בת כהן.

ПЕРВОИСТОЧНИК 3 Вавилонский Талмуд, Псахим 3а

Рабби Йеошуа бен Леви сказал: «Пусть человек никогда не позволяет унижительным словам сходить со своих уст, ведь и Писание использует восемь дополнительных букв, чтобы избежать унижения, как сказано: "От чистых животных и от животных, которые не чисты"»

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי: לְעוֹלָם אַל יוֹצִיא אָדָם דָּבָר מְגוֹנָה מִפִּי, שֶׁהָרִי עָקָם הַכְּתוּב שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת, וְלֹא הוֹצִיא דָּבָר מְגוֹנָה מִפִּי. שֶׁנֶּאֱמַר: "מִן הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה טְהוֹרָה".

Ребе

Почему в таком случае Талмуд считает необходимым упомянуть имя молодой женщины, которая поступила неподобающе, за что была наказана вся ее семья? Вместо того, чтобы сослаться на «случай с Мирьям дочерью Билги», достаточно было бы упомянуть о нем как о «случае с молодой женщиной из семьи Бильга», не называя ее имени?

ואם כן, למה הוצרכה הגמרא להזכיר את שמה של הנערה שעשתה דבר בלתי רצוי שבגללו קנסו את כל המשמרה: "מעשה במרים בת בילגה" - מספיק לומר "מעשה בנערה ממשמרת בילגה כו", מבלי לפרש את השם?

В. В ПОИСКАХ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО В ЕВРЕЯХ

Ребе

Исторический фон

Инцидент с Мирьям дочерью Билги произошел во времена Матитьяу сына Йоханана, когда иудаизм подвергался жестоким преследованиям со стороны иноверцев. Мы описываем эту эпоху в ханукальной молитве Аль а-нисим: «Злодейское греческое царство встало против Твоего народа Израиля, чтобы заставить его забыть Твою Тору». По словам Маймонида (Законы Хануки, 3:1),

«греческое царство издало указы, [направленные] против еврейского народа, пытаясь уничтожить его религию и помешать соблюдать Тору и ее заповеди. Они простерли руки на их имущество и на их дочерей, вошли в Святылище... и осквернили чистое».

Декреты греков

ПЕРВОИСТОЧНИК 4 Оцар мидрашим, Мидраш Ханука

Мудрецы учили: «Во времена злодейского греческого владычества еврейскому народу было предписано:

1. Любой, у кого в доме есть засов, должен выгравировать на нем, что ненавистники Израиля (эвфемизм для наименования евреев) не имеют удела в Б-ге Израиля. Еврейский народ немедленно пошел и вырвал засовы из своих домов.

ביאור הדברים:

המעשה במרים בת בילגה הי' בימי מתתיהו בן יוחנן - שאז הי' זמן של מצור ומצוק בגלל רדיפות איומות על כל עניני דת, כמ"ש בנוסח "ועל הנסים": "עמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך כו", וכמ"ש הרמב"ם בריש הלכות חנוכה:

"גזרו גזרות על ישראל ובטלו דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצות, ופשטו ידם בממונם ובבנותיהם, ונכנסו להיכל .. וטמאו הטהרות וכו".

תנו רבנן, בימי מלכות יון הרשעה גזרו על ישראל:

1. שָׁפַל מִי שֵׁישׁ לוֹ בְּרִיחַ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ יִחַקֵּק עָלָיו שָׂאִין לְשׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל (לְשׁוֹן סִגֵּי נְהַר) חֶלֶק וְנִחְלָה בְּאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל, מִיָּד הִלְכוּ יִשְׂרָאֵל וְעָקְרוּ בְּרִיחֵיהֶם שִׁבְבְּתֵיהֶם.

2. Далее они предписали: каждый, у кого есть бык, должен написать на его роге, что ненавистники Израиля не имеют удела в Б-ге Израиля. Еврейский народ пошел и продал своих быков.

3. Далее они предписали, что мужчины должны вступать в интимную близость со своими женами, пока они находятся в состоянии ницы (ритуальной нечистоты). Еврейский народ пошел и разлучился со своими женами.

4. Они постановили, что прежде чем кто-либо вступит в брак с женщиной, она должна сначала сожительствовать с правителем, а только потом быть отдана мужу.

2 . ועוד גזרו שכל מי שיש לו שור יכתב על קרנו שאין לשונאי ישראל חלק באלהי ישראל, הלכו ישראל ומכרו שוריהם.

3. ועוד גזרו עליהם שיהיו בועזין נשיהן נדות הלכו ישראל ופרשו מנשיהן.

4. ועוד גזרו שכל מי שנושא אשה תבעל להגמון תחלה ואחר כך תחזר לבעלה.

ПЕРВОИСТОЧНИК 5 Книга Антиоха, 12-13

В тот момент царь Антиох встал и послал своего полководца Никанора с большим войском и многочисленным народом. И пришел он в город Иудеи, в Иерусалим, и совершил там много убийств.

И построил он жертвенник в Святилище, в месте, где Б-г Израиля сказал своим слугам-пророкам: "Там утвержу навечно Свое присутствие". В том месте закололи свинью и принесли ее кровь в священный двор.

באותה שעה קם אנטיוכס המלך, וישלח את ניקנור משנהו בחיל גדול ועם רב, ויבא לעיר יהודה, לירושלים, ויהרוג בה הרג רב.

ויבן במה בבית המקדש, במקום אשר אמר אלהי ישראל לעבדיו הנביאים "שם אשכן שכינתי לעולם" - במקום ההוא שחטו את החזיר ויביאו את דמו לעזרת הקדש.

Ребе

Даже имея надлежащее еврейское образование, трудно не удивиться беспросветной жизни евреев долгие годы. Греки оставили Храм целым — в отличие от римлян, которые разрушили и сожгли его, — однако контролировали

ומובן, שגם כאשר החינוך של בני ישראל הוא כדבעי, קשה ביותר לעמוד בניסיון שלא להתפעל מהעלם והסתר גדול כזה - שנמשך לא שנה אחת ולא שנתיים - שהיוונים משאירים אמנם את בית המקדש לעמוד על מכונו (לא

его и фактически управляли им.

Они позволили зажигать менору, но настаивали на том, чтобы все проводилось с использованием ритуально нечистого масла. Дозволили жертвоприношения, но лишь с использованием свиней...

Еврейский народ видел, как греки свободно сновали по Храму, по его двору, Святынищу и даже по Святой святых, месту, куда раз в год на определенное время разрешалось входить только первосвященнику, а инородец карался смертной казнью. Греки управляли Храмом по своим порядкам, со своими жрецами и жертвенными обрядами. В некотором смысле эта ситуация была даже хуже, чем разрушение Храма. И несмотря на отчаянное положение евреев, Б-г не спасал их...

Их должно было быть больше!

По логике вещей, в таких сложных обстоятельствах, когда Б-г скрывает себя, должно было быть довольно много людей, отказавшихся от еврейской веры.

Однако Талмуд восхваляет еврейский народ, описывая «случай Мирьям дочери Бильги» и указывая ее имя. Это похоже на объяснение мудрецами стиха из Торы, в котором указывается имя женщины, поведшей себя неподобающе: «матерью его была Шломит дочь Диври, из колена Дана».

כמו הרומיים שהחריבו ושרפו את בית המקדש), אבל הם שולטים ומנהלים אותו.

- הם מסכימים שידליקו את המנורה, אבל, בשמן טמא (כדברי הגמרא ש"טמאו כל השמנים שבהיכל"); הם מסכימים שיקריבו קורבנות, אבל, "דבר אחר"!

ובני ישראל רואים שהיוונים מטיילים בבית המקדש, בעזרה, בהיכל, ועד לקדש הקדשים, "מקום שכתוב בו והזר הקרב יומת" (אפילו לא מלאכים, אלא רק הכהן גדול, "אחת בשנה", ולעבודה קבועה בלבד), ומנהלים את ה"עבודה" לפי הנוסח שלהם (על ידי כהנים שלא כדבעי וקורבנות שלא כדבעי, כמסופר במדרשי חז"ל) - שבמידה מסוימת הרי זה גרוע יותר מאשר חורבן בית המקדש, ואף על פי כן, אין הקב"ה מושיע את ישראל בעת צרתם!

ולכאורה, ע"פ טבע, במצב של העלם והסתר גדול כזה, היו עלולים להיות כמה וכמה שיסורו מדרך הישר.

ועל זה מספרת הגמרא בשבחן של ישראל: "מעשה במרים בת בילגה כו" - ע"ד מארז"ל על הפסוק "ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן",

Мудрецы объясняют: «Указание ее имени в стихе восхваляет еврейский народ, указывая на то, что она была единственной, кто поступил так».

Еврейские женщины и девушки страдали от дискриминации греков больше, чем мужчины. Как пишет Маймонид, «греки простерли руку на их дочерей». Тем не менее, была только одна еврейская молодая женщина, с которой случился нежелательный инцидент, и поэтому ее имя указано прямо: «Мирьям дочь Билги.

”שבחן של ישראל שפרסמה הכתוב לזו
לומר שהיא לבדה היתה כו.”

שמכל הנשים והבנות (של כ”ד
משמרות כהונה), ש”אף הן היו באותו
הנס”ויתירה מזה, ש”הגזירה היתה מאד
עליהן”, כנ”ל מדברי הרמב”ם ש”פשטו
ידם .. בבנותיהם”, הנה לא הי’ מקרה
בלתי-רצוי אלא עם נערה אחת בלבד,
שלכן נתפרסם שמה ושם אבי’: ”מעשה
במרים בת בילגה”.

Г. Когда следует оправдывать?

Ребе

Помимо восхваления еврейского народа в целом, Талмуд также восхваляет и саму Мирьям дочери Билги.

Нет никаких оснований сомневаться в положительных качествах Мирьям дочери Билги, потому что согласно Торе мы всегда должны искать положительное в каждом еврее. Мишна говорит об этом так: «Суди каждого человека, оправдывая его». Поскольку Тора предписывает нам делать это, то положительное в человеке, безусловно, существует. Оно есть уже до того, как мы его обнаруживаем, но, подмечая словесно, мы раскрываем его.

Аналогичную идею мы находим и с обратной стороны. Что касается негативной речи, мудрецы учат: «Злословие убивает троих человек... рассказывающего, слушающего и того, кто обсуждается». Возникает вопрос: в чем виноват субъект? Еврейское учение об этике говорит, что злословие отражает факты, иначе его можно было бы отнести к категории «клеветы». В то же время пока информация скрывается, субъекта за это не наказывают. Когда информация находит выход в злословии, она нежелательно отражается на человеке, и он подлежит наказанию.

ונוסף על הסיפור בשבחן של ישראל - מודגש בזה גם שבחה של מרים בת בילגה עצמה.

ובהקדמה - שאין לתמוה על כך שמלמדים זכות על מרים בת בילגה, שהרי על פי תורת-אמת צריך ללמוד זכות על כל אחד ואחד מישראל, כמאמר המשנה "הוי דן את כל האדם לכף זכות", וכיון שתורת-אמת אומרת כן, הרי זה בודאי ענין אמיתי - עוד קודם הלימוד זכות, אלא שעל ידי הלימוד זכות בדיבור, אזי מתגלה הענין האמיתי שיש בו.

ועל דרך שמצינו בצד ההפכי, בנוגע ללשון הרע, "לשון משולשת הורגת שלשה .. למספרו ולמקבלו ולאומרים עליו" - ולכאורה אינו מובן: זה ש"אומרים עליו" - מהי אשמתו? ומבואר בזה בספרי מוסר, שלשון הרע הוא דבר אמיתי (מפני שאם לא כך, הרי זה בגדר "מוציא שם רע"), אלא כל זמן שזהו בהעלם אצלו, אין מענישים אותו כו', אבל כאשר אומרים עליו לשון הרע, הרי זה פועל שמתגלה הענין הבלתי-רצוי שבו, ואז יבוא לידי עונש.

Таким образом, можно сделать вывод, что говоря положительно о других, мы тем более раскрываем заложенное в них добро.

ומזה מובן - במכל שכן וקל וחומר בנוגע ללימוד זכות על הזולת, שעל ידי זה מגלים את הטוב שיש בו.

Декреты греков

В одной из недавно обнаруженных рукописей рассказывается невероятная история об основоположнике Хабада, Алтер Ребе.

ובעניין זה יש סיפור נפלא מרבינו הזקן באחד מכתבי היד שהגיעו לאחרונה, וזה לשונו:

ПЕРВОИСТОЧНИК 6 Рукопись 1280

Я слышал историю от Алтер Ребе о том, как к нему привели человека, в которого вселился дух, и в это время он находился у Ребе с какими-то выдающимися людьми.

שמעתי ספור מאדמו"ר הזקן, שהביאו לפניו אדם שנכנס בו רוח הבל, והיה אז אצל אדמו"ר איזה יחידי סגלה.

Ребе сказал, что это связано с убийством пророка Зхарии...

ואמר אדמו"ר ז"ל: בענין הריגת זכריה.

ПЕРВОИСТОЧНИК 7 Диврей а-ямим II, 24:18-21

И они оставили дом Г-спода, Б-га отцов своих, и стали служить Ашере и идолам; и был гнев (Г-спода) на Йеуду и Иерусалим за эту их вину. И Он посылал к ним пророков для обращения их к Г-споду, и они предупреждали их, но те не слушали.

ויעזבו את־בית יהוה אלהי אבותיהם ויעבדו את־האשרים ואת־העצבים ויהי־קצף על־יהודה וירושלים באשמתם זאת: וישלח בהם נבאים להשיכם אל־יהוה ויעידו בם ולא האזינו:

И дух Б-жий облек Зхарию, сына Йеояды, священника, и встал он на возвышении пред народом, и сказал им: Так говорит Б-г – зачем вы преступаете повеления Господа? Не будет удачи вам. Как вы оставили Г-спода, так Он оставит вас. И сговорились против него, и побили его камнями, по приказанию царя во дворе дома Г-спода.

ורוח אלהים לבשה את־זכריה בן־יהוידע הכהן ויעמד מעל לעם ויאמר להם כה אמר האלהים למה אתם עברים את־מצות יהוה ולא תצליחו כי־עזבתם את־יהוה ויעזב אתכם: ויקשרו עליו וירגמהו אבן במצות המלך בחצר בית יהוה:

ПЕРВОИСТОЧНИК 8 Рукопись 1280

Относительно пророчества известно, что до тех пор, пока пророк не озвучил свое пророчество словесно, оно может быть отменено и не осуществлено. Если же оно было озвучено, оно обязательно сбудется. Когда пророк ощущает небесное побуждение пророчествовать, он должен это сделать, будь то положительное или отрицательное пророчество, ибо всякий, кто удерживает свое пророчество, достоин смерти.

Именно потому Зхарию убили, что не хотели, чтобы он завершил свое пророчество о скором разрушении Храма, ведь тогда тот непременно будет разрушен...

Намерения были добрыми. Люди шлина это, сами не желая того. Однако их намерениям не суждено было осуществиться, ведь Зхария успел напрогнать о разрушении Храма, прежде чем его убили. Храм в итоге разрушили.

Это порождает важный вопрос в адрес Зхарии. Почему он не подавил свое пророчество? Да, он был бы достоин смерти, но лучше ведь пожертвовать жизнью и не допустить разрушения Храма. Зхария был на столь высоком духовном

ידוע בענין הנבואה, שכל זמן שלא יצאה הנבואה מפי הנביא בדבור, עדן יוכל ענין הנבואה להתבטל, שלא לבא לידי פעל (כי אפשר עדן לבטלה), אך כשיצאה הנבואה מפי הנביא על ידי הדבור שלו, אז מקרח הדבר להתקיים. אך הנביא, כשנכנס בו רוח הנבואה, מקרח הוא לנבא, הן לטוב הן להפוך חס ושלום, כי הכובש נבואתו חיב מיתה.

וזה היה הענין שהרגוהו, כי לא רצו שישלם נבואתו בדבור שיחרב הבית מקדש, כי אזי בודאי יחרב, מה שאין כן כשלא ישלם נבואתו בדבור, עדן אפשר יתבטל הענין, ולא יחרב בפעל ממש, בשביל בית המקדש שלא יחרב (ובשביל כלל ישראל). נמצא שכונתם היתה לטוב, ובמסירות נפש גדול מאד עשו זאת.

אך שלא עלתה בידם כוננתם הטובה הנזכרת לעיל, כי עד שהרגוהו בפעל לגמרי בין כה וכה יצאה הנבואה בלה מפיו בדבור, וממילא נתקיימה הנבואה ונשרף הבית.

אך לפי זה לכאורה יקשה על זכריה, למה לא כבש נבואתו, כי אף שהכובש נבואתו חיב מיתה, עם כל זה, בשביל בית המקדש שלא יחרב היה לו למסר נפשו וכן"ל. אך הבטול של זכריה לאלקות היה יותר גדול לרצון העליון, ועל כן כיון שידע רצון העליון שיחרב הבית, הוא היה בתכלית הבטול לרצונו יתברך, על דרך מי לי בשמים כו', על כן לא היה נחשב בעיניו כל מיני התגלות אור שעל ידי

уровне, что, зная, что Б-г хочет разрушить Храм, он не мог пророчествовать ни о чем другом...

После того, как Алтер Ребе сказал все это, найдя оправдание убийцам пророка Зхарии, вселивший в мужчину дух вышел из его тела

Алтер Ребе сказал выдающимся людям, что в этого человека вселился дух убийц пророка Зхарии, и теперь его проблема решена.

בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִגְדַּד עֲצָמִיּוֹת רְצוּנוֹ
יִתְבָּרַךְ, כִּי הָיָה בְּטֵל אֵלָיו מְכַל
וְכָל.

וְאַחֲרֵי הַדְּבָרִים הַלְלוּ שִׁיִּצְאוּ
מִפִּי קְדֻשַׁת אֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן ז"ל,
הַלְמוּד זְכוֹת עַל הוֹרְגֵי זְכָרֶיהָ
הַנְּבִיא כַּנְזֶכֶר לְעֵיל, תִּכְפֶּה יִצְא
הַרוּחַ הַבָּל מִהָאָדָם שֶׁהוּבָא
לְפָנָיו.

וְאָמַר אֲדָמוֹ"ר ז"ל בְּפָנֵי הַיְחִידִי
סָגְלָה שֶׁהָיוּ לְפָנָיו, כִּי הָאָדָם
הַהוּא שֶׁנִּכְנַס בּוֹ הַרוּחַ, הוּא
מְאוֹתוֹ הַשָּׂרֵשׁ שֶׁל הוֹרְגֵי זְכָרֶיהָ,
שֶׁנִּכְנַס בּוֹ עַל יְדֵי עֲבוּר כּו', וְעַל
יְדֵי הַלְמוּד זְכוֹת הַגְּדוּל הַזֶּה
שִׁיִּצְא מִפִּיו, נִתְקַן כּו'.

Ребе

Находить хорошее при любых обстоятельствах

Мы можем применить это и к нашему разговору о Мирьям дочери Билги. Хотя нам трудно сравнивать себя с Алтер Ребе, проложенный им путь открыт для всех нас.

Баал Шем Тов рассказывал: «Я слышал от имени раввина Йосефа Каро, что однажды он приложил немало усилий, чтобы разрешить трудный вопрос в Торе. Позже услышав, как кто-то дает то же самое объяснение, как нечто само собой разумеющееся, он огорчился. Аризалъ сказал ему: “Ты проложил путь к этому объяснению, и теперь оно стало доступным для всех”».

ומזה מובן גם בנוגע לדיבור לקמן
בשבחה של בת ישראל כמרים בת
בילגה - דאף ש"מי הוא זה ואיזהו אשר
ערב לבו לגשת כו" למעלת רבינו הזקן,
הנה לאחרי שרבינו הזקן פתח את הדרך,
הרי זה נעשה דרך סלולה לכל אחד.

ועל דרך הסיפור הידוע שסיפר הבעל
שם טוב, "שמעתי בשם הרב הבית
יוסף שטרח ויגע עד שבא על פירוש
איזה מאמר, ואחר כך שמע אותו
פירוש מאחרים גם כן, ונצטער, ואמר
לו האריז"ל שאתה פתחת הצינור כו".
וכפי שמצינו בכמה ענינים בהם נאמר
הלשון "פתח".

Д. Оправдание молодой женщины

Ребе

Что ее беспокоит?

Помимо рассказа о том, как Мирьям дочь Билги пнула жертвенник, Талмуд также приводит обвинение в адрес жертвенника: «Волк, волк, как долго ты будешь продолжать пожирать имущество еврейского народа и при этом не постоишь за них в час беды?»

Подумайте только: это говорит еврейская девушка, которая дошла до вероотступничества и вышла замуж за греческого военачальника.

Когда греки завоевывали Иерусалим и входили в Храм, пребывая в ритуальной нечистоте, чтобы принести в жертву свинью, Мирьям шла вместе с ними.

Однако, несмотря на все это, Мирьям дочь Билги беспокоит ужасающее положение еврейского народа. Именно это заставляет ее кричать: «Волк, волк, как долго ты будешь продолжать пожирать имущество еврейского народа и при этом не постоишь за них в час беды?» Она обвиняет жертвенник в том, что он, призванный защищать еврейский народ, не делает этого?

ובנוגע לענייננו: נוסף לכך שהגמרא מספרת ש"היתה מבעטת בסנדלה על גבי המזבח", מוסיפה הגמרא לספר גם את טענתה כלפי המזבח, ש"אמרה, לוקוס לוקוס, עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל ואי אתה עומד עליהם בשעת הדחק".

והגע עצמך: מדובר אודות נערה מישראל שנמצאת במעמד ומצב "שהמירה דתה והלכה ונשאת לסרדיוט אחד ממלכי יוונים",

וכאשר היוונים כובשים את ירושלים ובית המקדש, ונכנסים להיכל - באופן של היפך הטהרה - כדי להקריב "דבר אחר", מצטרפת היא אליהם והולכת עמהם...

ולאחרי כל זה, הנה מה שאיכפת ונוגע לה הוא - מעמדם ומצבם הקשה של בני ישראל, ולכן צועקת: "לוקוס לוקוס, עד מתי אתה מכלה ממונן של ישראל ואי אתה עומד עליהם בשעת הדחק"; למה המזבח אינו מגן על ישראל?!... למה אינך עוזר לבני ישראל?!...!

Результаты зависят от нас

В этой истории есть важный урок.

В наше время трудно найти еврея, который пал бы так низко. Однако порой нам встречаются люди, которые, как кажется, ведут себя неподобающе. И уточняя, так ли это, они не отрицают... Осознание этого пугает: «Какая связь между мной и этим евреем?»

Урок, который преподносит нам история Мирьям дочери Билги, заключается в том, что все зависит от нас. Мы должны использовать эту встречу, которая по Б-жьему промыслу у нас состоялась с этим человеком, чтобы сказать ему теплые слова, идущие от сердца. Когда слова исходят от сердца, они обязательно войдут в сердце и окажут свое воздействие, сделав этого еврея «нашим ближним», идущим, как и мы, по пути Торы и заповедей, как сказано: «Хорошо для праведника, хорошо для его ближнего».

Ключевые моменты

- Мирьям, дочь Билги, на протяжении поколений была печально известна как предательница своего народа. На протяжении 2000 лет изучающие Талмуд сталкиваются с историей представительницы семьи священников, которая предала свой народ, вышла замуж за греческого военачальника и нагло кричала «Волк, волк!» в Храме.

והוראה מהסיפור שנזכר לעיל -
ובהקדים:

בימינו אלה קשה אמנם למצוא יהודי שנפל למדרגה תחתונה כל כך, אבל בדקות דקות יכולים למצוא זאת גם בימינו - שיוצאים לרחוב ורואים יהודי שבחיצוניותו אינו מתנהג כדבעי, וכששואלים אותו, אינו מכחיש זאת, וכיון שכן, הרי יכולים להתירא ולומר: מה לי וליהודי זה!?

ועל זה באה ההוראה שעניין זה תלוי בך: עליך לנצל את העובדה שנפגשת עמו, בהשגחה פרטית, כדי לדבר עמו בדברים היוצאים מן הלב, שאז יכנסו הדברים אל לבו ויפעלו פעולתם - שיהודי זה יהיה ה"שכן" שלך, וילך בדרך התורה והמצוה כמוך, בבחי' "טוב לצדיק טוב לשכינו".

- מרים בת בילגה, שהייתה ידועה לשמצה בבגידה שלה בעם ישראל בתקופת הכיבוש הסולאקי, הוקעה אל עמוד הקלון של עם ישראל לדורי דורות. כמעט אלפיים שנה שלומדי התלמוד נפגשים במעשה המחפיר שבו בת הכוהנים שהתחתנה עם קצין יווני עלתה על המזבח וצעקה עליו בהתגרות "זאב זאב".

- Какой смысл увековечивать ее имя? Кажется, это противоречит линии поведения Торы воздерживаться от негативной оценки любого творения.

- Речь обладает невероятной силой. Позитивная речь может раскрыть в человеке положительные качества, тогда как негативная речь может иметь противоположный эффект.

- Алтер Ребе стремился найти оправдание убийцам Зхарии. Он раскрыл их скрытые позитивные намерения и исцелил загадочное помешательство.

- Слова Мирьям были криком боли из глубины ее еврейской души, горько оплакивающей страдания еврейского народа.

- Если мы можем судить таких людей - убийц и предателей, - находя им оправдания, то, разумеется, мы можем положительно смотреть на всех, кто нас окружает, даже если они не кажутся хорошими евреями, потому что их еврейская душа неистребима.

Вывод:

Внутри каждого еврея есть добро. Наша задача – раскрыть его, а затем вывести на передний план и сделать более явным .

- מה החשיבות ההיסטורית בהנצחת המעשה תוך ציון שמה? זו סתירה, לכאורה, למדיניות ההימנעות של התורה מלהתנסח בגנות בריאה כלשהי.

- לדיבור האנושי יש השפעה רבה על מושא הדיבור. דיבור חיובי מגלה את הטוב שבו, ולעומתו דיבור שלילי - את ההיפך.

- אדמו"ר הזקן לימד זכות על... רוצחיו של הנביא זכריה. הוא חשף את המניעים העמוקים שלהם, וריפא באופן מסתורי אדם שסבל מ'רוח הבל'.

- בהתאם לכך נמצא לימוד זכות מהפכני בסיפורה של מרים: ההתרסה שלה כלפי שמים, הייתה למעשה זעקה שבקעה ממעמקי הנשמה היהודית שלה, על הסבל הרב של עם ישראל.

- אם רוצחים ומומרים להכעיס זכו ללימוד זכות, על-אחת-כמה-וכמה שעלינו לשפוט בעין חיובית את הזולת, משום שהנשמה היהודית לעולם איננה נמחקת.

בכל יהודי יש טוב; תפקידנו הוא לגלות את הטוב הזה; ודי בפרשנות אישית חיובית על הזולת כדי ליישם זאת.

משיחות וא"ו תשרי ה'תשכ"ח*
וא"ו תשרי**, יום שמחת-תורה (וש"פ
בראשית) ה'תשל"ה -
בלתי מוגה